

1209. Papa Inocent III. odobrio Franjevački red, kojega je utemeljitelj Franjo iz Assisija (1181-1226).

1248. Senjski biskup Filip i franjevački provincijal iz Splita otišli po nalogu pape bosanskog banu Ninoslavu da izvide njegovo pravovjerje.

1288. Papa Nikola IV. posao fra Marina i fra Ciprijana, kao svoje izaslanike, srpskom kralju Urošu i njegovu bratu Stjepanu Dragutinu.

1291. Papa izdao nalog provincijalu provincije Sclavoniae (Hrvatske), da pošalje u Bosnu dvojicu franjevaca, vještih jeziku tamošnjeg puča-nstava, da bi trajno radili na iskorjenjivanju krivovjerja. Ova se godina uzima kao početak djelovanja bosanskih franjevaca.

1339/40. Osnovana Bosanska vikarija, a prvim vikarom imenovan fra Peregrin Saksonac.

1372. Bosanski vikar fra Bartol Alvernski posao papi 23 upita ("dubia") glede praktičnog crkvenog života, na što je odgovoreno slijedeće godine.

1385/90. Prvi popis kustodija i samostana Bosanske vikarije u djelu fra Bar-tolomeja Pizanskog De conformitate vitae B. Francisci. Popis se odnosi na stanje Vikarije od petnaestak godina ranije. Prema tom popisu Bos. vikarija je imala 7 kustodija i 35 samostana. Od današnjih franjevačkih samostana u Bosni, na popisu se nalaze sutješki i visočki, te olovski koji je danas samo hodočasničko svetište. Stari samostani u Fojnici i Kreševu nisu obuhvaćeni ovim popisom, jer su oni nastali nešto kasnije, najvjerojatnije pod konac 14. stoljeća.

1446. Od Bosanske vikarije odvojena kustodija u Apuliji.

1447. Osnovana Ugarska vikarija odvajanjem od Bosanske.

- 1463.** Pad Bosne pod Turke. Sultan Mehmed II. susreo se na Milodražu s fra Andjelom iz Vrhbosne (Zvizdovićem), predstavnikom bos. franjevaca, i podijelio mu Ahd-namu (povelju), kojom se franjevcima i katolicima jamče određene slobode.
- 1469.** Od bosanske vikarije odcijepila se Dubrovačko-Dalmatinska vikarija Sv. Jeronima.
- 1497.** Humanist fra Juraj Dragišić (Georgius Benignus de Salviatis) objavio u Firenzi svoje djelo *Propheticae solutiones* u obranu dominikanca Jeronima Savonarole.
- 1514.** Podjela Bosanske vikarije na Bosnu-Hrvatsku i Bosnu Srebrenu.
- 1517.** Vikarije Bosna Srebrena i Bosna-Hrvatska podignute na rang provincija (redodržava).
- 1524.** Porušeni samostani u Fojnici, Konjicu, Kreševu, Sutjesci i Visokom. U istom stoljeću, kasnije, porušeni su ili zapaljeni također i samostani u Jajcu (1528), Zvorniku (1533), Modrići (1579), te D. Tuzli (1580).
- 1530.** Benedikt Kuripešić prošao Bosnom na putu prema Carigradu, na temelju čega je napisao putopis, koji je objavljen u Augsburgu 1531. godine.
- 1544.** Ustanovljen arhiv provincije Bosne Srebrene. Tada je prvi put u BiH spomenut arhiv kao službena ustanova.
- 1597.** Stjepan Dragojlović naslikao "Raspeće". Ta slika, koja se danas čuva u sutješkom samostanu, jest najstarije likovno djelo jednog poznatog domaćeg majstora iz Bosne u posjedu franjevaca. Od drugih domaćih slikara poznati su još fra Marko Skorojević (17. st.), te fra Petrušić i fra Miho Čuić (18. st.).

1611. Fra Matija Divković objavio djelo Nauk krstjanski (zajedno sa Sto čudesom), što je prva tiskana knjiga nekog bosanskog pisca na narodnom jeziku. U 17. stoljeću javlja se još nekoliko franjevačkih pisaca, među kojima se ističu Pavao Posilović, Ivan Bandulavić, Stjepan Matijević, Ivan Ančić.

1624. Osnovana Bugarska kustodija od provincije Bosne Srebrenе.

1625-54. Luka Wadding, irski franjevac, izdaje u Lyonu monumentalno djelo Annales Minorum seu Trium Ordinum a S. Francisco institutorum. U djelu je obuhvaćena i povijest bosanskih franjevaca.

1640. Od Bosne Srebrenе odvojila se kustodija Transilvanija.

1664. Izgorjeli samostani u Fojnici i Kraljevoj Sutjesci. Tom su prilikom uništene knjige i druge dragocjenosti. Sutješki samostan je također i 1658. nestao u požaru.

1683-99. Rat između Austrije i Turske (Bečki rat). Iz Bosne iselio velik broj katolika u krajeve oslobođene od turske vlasti (Slavonija, Dalmacija). Također su i franjevci prisilno napustili brojne samostane, koji su potom porušeni ili zapaljeni: Modriču 1685, Ramu, Srebrenicu i Olovu 1687, Gradovrh i Visoko 1688, D. Tuzlu 1690. Boj katolika sveden je na manje od dvadeset tisuća, s kojima je ostalo tridesetak franjevaca. Iz Bosne i Hercegovine se iselilo, prema nekim procjenama, više od sto tisuća katolika. Tomu je pridonio i pohod Eugena Savojskog na Sarajevo 1697. g. Karlovačkim mirom 1699. g. uređeno je da granica Bosne prema Austriji bude rijeka Sava, a prema Dalmaciji planina Dinara. Franjevačka se provincija Bosna Srebrena tada prostirala na području triju država.

1735. Od Bosne Srebrenе odvojili se dalmatinski samostani od kojih je nastala nova provincija Sv. Kaja (danas Presv. Otkupitelja) sa sjedištem u Splitu. - U Bosni osnovan Apostolski vikarijat. Prvim biskupom - apostolskim vikarom - imenovan fra Mato Delivić.

1741-43. Biskup fra Pavo Dragičević obilazio bosanskohercegovačke župe i tom prilikom načinio iscrpan popis katolika.

1757. Od Bosne Srebrenе odvojili se prekosavski samostani (Slavonija). Nekoć vrlo rasprostranjena provincija Bosna Srebrena svedena je u političke granice Bosne i Hercegovine sa samo tri samostana (Fojnica, Sutjeska i Kreševo). Iste je godine Bosna Srebrena degradirana na kustodiju, ali je slijedeće godine, zalaganjem fra Filipa Lastrića u Rimu, rehabilitirana.

1765. Kreševski samostan izgorio u požaru i tom su prilikom stradale gotovo sve dragocjenosti.
- U Veneciji tiskano djelo fra Filipa Lastrića Epitome vetustatum provinciae bosniensis (Pregled starina bosanske provincije). Ovo se djelo s pravom smatra početkom modeme historiografije u BiH. Lastrić je također objavio i nekoliko teoloških i propovjedničkih djela. Uz Lastrića u 18. stoljeću javlja se više istaknutih franjevačkih pisaca, među kojima posebno mjesto imaju Stjepan Markovac-Margitić, Tomo Babić, Lovro Šitović, Jeronim Filipović i dr. U drugoj polovici 18. st. nastali su i najvažniji franjevački ljetopisi, kojih su autori fra Bono Benić, fra Marijan Bogdanović i fra Nikola Lašvanin.

1768. Biskup fra Marijan Bogdanović, prilikom vizitacije župa, načinio popis katolika u BiH.

1785. Od ove godine franjevci za školovanje svojih kandidata u austrijskim zemljama koriste zakladu Josipa II. u iznosu od 107.700 forinti, koju je grof Niczky uvećao za još 12.000 forinti. Franjevci su imali na raspolaganju u spomenuto svrhu kamate od zaklade.

1795. U Padovi objavljeno djelo fra Franje Gracića Sacerdotis viatoris analysis theoricoo-practica de viribus virus febriferi, pestiferi... To je prvo tiskano djelo medicinskog sadržaja jednog pisca iz Bosne i Hercegovine.

1807. Fra Mato Nikolić završio studij medicine u Feldsbergu i time postao prvi diplomirani liječnik u povijesti bosanskohercegovačke medicine. Od sredine 19. stoljeća u Bosni je djelovao i znameniti liječnik - franjevac fra Mijo Sučić (1822-1865), koji je medicinu završio u Padovi.

1813. Biskup fra Augustin Miletić u povodu vizitacije načinio iscrpan statistički pregled provincije Bosne Srebrenе.

1823. Fra Ilija Starčević osnovao u Tolisi pučku školu, prvu u Bosni i Hercegovini.

1835. Ljudevit Gaj objavio proglašenje za ilirštvo. Prvi Ilir Bosne, fra Martin Nedić, napisao pjesmu "Razgovor koga vile Ilirkinje imadoshe u pramalitje godine 1835". Franjevci se time uključuju u ilirski pokret. U duhu ilirstva piše i djeluje više franjevaca, među kojima se ističu I. F. Jukić, B. Josić, S. Marijanović, A. Matić, M. Šunjić, A. Knežević, G. Martić i dr.

- Fra Stjepan Marijanović reformira franjevačko srednje školstvo. Temelj je te reforme njegovo djelo *Systema litterarium pro direc-tione scholarum provinciae bosnensis deserviens* (Budim 1835). --Tiskan prvi šematzizam (statistički podaci o župama) redodržave Bosne Srebrenе. Od tada do danas tiskani su šematzizmi 1836, 1840, 1856, 1864, 1877, 1887, 1895, 1906, 1935, 1963. te 1974. godine. Osim zadnjega svi su tiskani na latinskom jeziku.

1841. Kongregacija za raširenje vjere (Propaganda) zabranila franjevcima da šalju klerike na školovanje u austrijske zemlje.

1843. U Hrvatskoj zabranjena upotreba ilirskog imena. - Franjevcima zabranjen pristup u austrijske zemlje. - Nadležna vlast u Rimu suspendirala provinciju Bosnu Srebrenu zbog sukoba s biskupom fra Rafom Barišićem. Suspenzija je ukinuta 1847. godine.

1847. Uspostavljen Apostolski vikariat u Hercegovini odvajanjem od Bosanskog.

1850. Fra Ivan Franjo Jukić pokrenuo časopis *Bosanski prijatelj*, prvi u Bosni i Hercegovini. - I. F. Jukić uputio spomenicu turskom sultanu: Želje i molbe kristjanah u Bosni i Hercegovini ... gdje traži moderna građanska prava za kršćane.

1851. Franjevci otvorili filozofsko-teološka učilišta u Fojnici i Sutjesci.

1852. Uspostavljena Hercegovačka franjevačka kustodija, koja je 1892. proglašena provincijom (redodržavom).

1853. Uz pomoć biskupa Strossmayera franjevci osnovali svoj seminarij u Žakovu. - Od ove godine dolazi do zamaha franjevačkog sakralnog graditeljstva, zahvaljujući liberalnijem odnosu turskih vlasti glede podizanja crkava. Do konca turske vladavine (1878) podignuti su samostani s crkvama u Gorici (Livno), Gučoj Gori, Jajcu, Tolisi, Plehanu, a izgrađeno je i nekoliko desetaka župnih crkava.

1854. Početak gradnje samostana i crkve na Gorici po projektu F. Moysesa iz Splita.

1855. U Žakovu osnovano književno društvo "Zbor redovničke mladeži bosanske", koje od 1908. nosi naziv "Jukić".

1856-57. Gradnja crkve u Gučoj Gori i početak gradnje samostana (1857).

1859. Osnovani samostani na Gorici (Livno) i u Gučoj Gori.

1864-81. Gradnja crkve u Tolisi - najveće u Bosni. Preuređena 1911. god.

1866. Započela gradnja crkve u Jajcu.

1869. Redovnička zajednica trapista osnovala samostan u Delibašinu Selu kod Banje Luke.

1871. Sestre milosrdnice došle u Sarajevo i otvorile školu za žensku mladež. - Franjevci iz triju starih samostana (Fojnica, Kreševo, Kraljeva Sutjeska) predali na čuvanje đakovačkom biskupu

Stross-mayeru vrednije umjetnine i druge dragocjenosti, dok se Bosna ne osloboди turske vlasti. Jedan dio toga nije vraćen i danas se nalazi u galeriji HAZU u Zagrebu. Spomenuta tri samostana su najbogatija u BiH starijim umjetničkim djelima, knjigama i drugim predmetima od kulturno-povijesnog značenja.

1873-81. Gradnja crkve u Rami.

1875. Osnovan samostan Plehan.

1876. Pod pritiskom madžarskih vlasti franjevački klerici napustili ?a-kovo i prešli u Ostrogon. Tamo su ostali do 1880, kada su prebjegli u Bosnu. - Osnovan samostan u Tolisi.

1877-85. Gradnja samostana u Jajcu.

1878. Austro-Ugarska zaposjela Bosnu i Hercegovinu.

1879. U Bugojnu izgrađena velika župna crkva, koja je značila početak izuzetne graditeljske aktivnosti bosanskih franjevaca u austrougarskom razdoblju. Izgrađeno je više desetaka crkava: Fojnica, Kr. Sutjeska, Plehan, Sarajevo, Podmilačje, Zenica, Tuzla... te nekoliko novih samostanskih zgrada. Petrićevac, Sarajevo, Kreševac, Kraljeva Sutjeska.

1881. Uspostavljena nova crkvena hijerarhija u BiH. Umjesto dvaju vikar-ijata osnovana nadbiskupija u Sarajevu, te biskupije u Mostaru i Banjoj Luci.

1882. S radom počela franjevačka gimnazija (probandal) za sve đake koji su se do tada školovali raspršeni po samostanima. Jednu godinu gimnazija je djelovala u Kreševu, a od 1883. do 1900. u samostanu u Gučoj Gori. - Franjevcii predali nadbiskupu crkvu Sv. Ante u Sarajevu i povukli se iz ovog grada.

1883. Franjevački klerici (veći dio) namješteni u seminariju u Pečuhu, gdje završavaju bogoslovni studij, koristeći zakladu Josipa II. Tu će ostati do 1898. godine, kada se definitivno vraćaju u Bosnu.

1885. Osnovani samostani u Jajcu i Petrićevcu.

1886. Povratak franjevaca u Sarajevo: Starješinstvo bos. franjevaca od ove godine ima svoje sjedište u Sarajevu.

1887. Pokrenut *Glasnik jugoslavenskih franjevaca* u Sarajevu. Više puta je mijenjao ime: 1895: *Franjevački glasnik*, 1902: *Serafinski perivoj*, 1914: *Naša misao*.
Li
st je prestao izlaziti 1919. godine.

1888. Fra Josip Dobroslav Božić na Plehanu pokrenuo časopis *Novi prijatelj Bosne*. Izašla četiri sveska (1888, 1890, 1894, 1896).

1897. Reforma Franjevačkog reda: Papa Leon XIII. ujedinio različite ogranke opservantskog smjera. Od tada postoje tri velika ogranka franjevaca: franjevci - mala braća, konventualci i kapucini.

1889-95. Gradnja samostana u Kreševu.

1890-92. Gradnja samostana u Kraljevoj Sutjesci.

1893-94. Gradnja samostana Sv. Ante u Sarajevu.

1898-1902. Gradnja crkve na Plehanu.

1900. U Visokom podignuta nova zgrada franjevačke gimnazije. Ova škola i danas djeluje pod nazivom *Franjevačka klasična gimnazija*. Ona danas posjeduje vrlo bogatu knjižnicu, zbirku suvremene likovne umjetnosti, lapidarij i etnografsku zbirku.

1904. Od ove godine u Bosni intenzivno radi slikar Marko Antonini. On je oslikao crkve u Varešu 1904-6, Livnu 1906, Kr. Sutjesci 1908, Plehanu 1909. i Jajcu 1911. Crkvu u Fojnici oslikao je slikar Josip Oisner 1894, a veliku obnovljenu crkvu u Tolisi slikar Anton Huber 1911. g. - Pod vodstvom franjevaca osnovana je u Orašju na Savi prva zemljoradnička zadruga u BiH.

1905. Franjevačka teologija smještena u Livnu. Po prvi put franjevački su bogoslovi okupljeni pod istim krovom.

1906. Franjevci pokrenuli *Glasnik Sv. Ante Padovanskog* za šire slojeve pučanstva. List je izlazio do 1945. godine.

1906-08. Izgrađena crkva u Kraljevoj Sutjesci.

1907. Đaci franjevačke gimnazije u Visokom pokrenuli list *Cvijet*, koji je izlazio do 1914. godine. Ponovno je pokrenut 1925, a prestao izlaziti 1945. godine. Od 1968. izlazi pod imenom *Novi cvijet*.

1908. Austro-Ugarska anektirala BiH.

1909. Franjevačka teologija iz Livna preselila u Sarajevo u samostan Sv. Ante.

1914. Započeo Prvi svjetski rat. - Započela gradnja rezidencije u Rami, što je potrajalo do

1930. godine.

1918. Završio svjetski rat. Osnovana jugoslavenska država Kraljevina SHS.

1923. Izgrađen samostan u Tolisi.

1926. Franjevci pokrenuli izdavanje *Kalendara Sv. Ante*, koji je izlazio do 1945. godine.

1926-27. Izgrađen samostan u Beogradu

1927. Franjevci počeli izdavati *Franjevački vjesnik*. Časopis izlazio do 1941. godine.

1928. Izgrađen konvikt u Visokom u kojem su stanovali đaci koji su pohađali franjevačku gimnaziju, ali nisu bili kandidati za Franjevački red. Po završetku II. Svjetskog rata u zgradu su smješteni pripadnici JNA. Izgradnja konvikta je prvi veliki građevinski pothvat franjevaca između dvaju ratova. Pod konac dvadesetih i po-četkom tridesetih godina izgrađeno je još nekoliko većih objekata: samostan u Beogradu (1926), na Petrićevcu (1928) i Plehanu (1932), te crkve na Petrićevcu (1931) i u Beogradu (1929-32). Beogradsku crkvu Sv. Ante projektirao je čuveni arhitekt Jože Plečnik.

1931-32. Gradnja samostana na Plehanu po projektu Karla Pařika.

1937. Pokrenut list *Glas omladine Sv. Ante* (Glas OSA), koji je izlazio do 1941. godine.

1940. Ponovno uspostavljen samostan u Rami. Od 1882. bio rezidencija.

1941. Započeo rat na tlu Jugoslavije. Generalni ministar Franjevačkog reda uputio je pismeni zahtjev franjevcima hrvatskog jezičnog područja, da pomažu i štite ugrožene pripadnike drugih vjera i naroda, te da se ne upuštaju u bavljenje politikom. - Počela izgradnja nove zgrade samostana u Fojnici.

1942. Izgrađena nova zgrada Franjevačke teologije na Kovačićima u Sarajevu. - Zapaljena samostanska i župna crkva na Šćitu (Rama) kod Prozora. - Franjevci pokrenuli svoje službeno glasilo *Bosna Srebrena*. Glasilo je izlazilo do 1954, a zatim je ponovo pokrenuto 1962. godine.

1945. Izgorjeli samostan i crkva u Gučoj Gori. Okončan II. svjetski rat.

1947. Državne vlasti oduzele franjevcima novoizgrađenu zgradu Teolo-gije na Kovačićima u Sarajevu. Franjevci ponovno smještaju svoje učilište u samostan Sv. Ante.

1949. Delegacija bosanskih franjevaca posjetila Josipa Broza Tita. Tim se posjetom htjelo istaknuti, da franjevci, kao državlјani ove zemlje, žele ravnopravnost "kako u dužnostima bez privilegija, tako i u pravilima bez diskriminacije".

1950. Franjevci počinju izdavati kalendar *Dobri pastir*, te filozofsko-teološku reviju pod istim imenom, koja od 1977. ima naziv *Nova et Vetera*

. Ove periodične publikacije kroz više od jednog desetljeća bit će jedine katoličke publikacije na hrvatskom jeziku, ako izuzmemo katolički list

Blagovest

iz Beograda. Kasnije u izdanju profesorskog zbora Franjevačke teologije u okviru

Pastoralne biblioteke

izlazi niz pastoralnih i teoloških edicija, a taj rad u novije vrijeme prosljeđuje

Teološka biblioteka Sarajevo

(Tebis).

1956. U samostanu Gorica/Livno nastanio se, zajedno sa svojom su-prugom Štefom, jedan od prvih modernih bosanskohercegovačkih slikara - Gabrijel Jurkić. Tu je ostao do konca života 1974. godine. Samostanu je ostavio bogatu zbirku vlastitih slika.

1966. Započela umjetnička obnova crkve Sv. Ante u Sarajevu, što je potrajalo više od dvadeset godina. Od tada pa kroz slijedeća dva i pol desetljeća, napose sedamdesetih i osamdesetih godina, umjetnički je obnovljen niz franjevačkih crkava u Bosni: Šćit, Ovčarevo, Plehan, Koraće, Dubica, Guča Gora, Petrićevac, Sarajevo - Nedžarići... U njima su radili brojni prominentni umjetnici: Kršinić, Dulčić, Michieli, Prica, Seder, Murtić, Šohaj, Bifel, Lah, Vulas, Ružić, Šiško, Keser, Ujević, Janeš, Poljan... Izgrađeni su ili dograđeni novi samostani: Petrićevac 1975, Dubrave 1978, Sarajevo - Košev 1980, Gorica/Livno 1984-85, Tuzla 1984-86, Šćit i Tolisa 1986-89, a od brojnih novih crkava arhitektonski se ističu u Kreševu, Petrićevcu, Tuzli, Kiseljaku, Osovi, Kotor-Varošu, N. Biloj...

1964. Oživljen samostan u Tuzli.

1966. Započeta gradnja zgrade Franjevačke teologije.

1968. Franjevačka teologija započela s radom u novoizgrađenoj zgradi u Sarajevu/Nedžarići.

1971. Pokrenut godišnjak Jukić, kao izdanje zbora franjevačkih bogoslova u Sarajevu. *Jukić* iz daje i poseban niz edicija. - Pokrenut
Bilten Franjevačke teologije.
Od 1989. u njemu jedan dio uređuju studenti, objavljajući vlastite priloge.

1972. Na Filozofskom fakultetu u Sarajevu održan znanstveni skup posvećen 150. obljetnici rođenja fra Grge Martića.

1978. Na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu održan znanstveni skup u povodu 500. obljetnice smrti bosanske kraljice Katarine. - Na Plehanu utemuljena pinakoteka suvremene umjetnosti donacijom Vjeke B. Jaraka. Zbirke suvremene umjetnosti nalaze se također u samostanu Sv. Ante u Sarajevu, a zatim u Gorici/Livno, Dubravama, Visokom, Gučoj Gori.

1980. U franjevačkom samostanu u Jajcu održan znanstveni skup u povodu 100. obljetnice

rođenja fra Josipa Markušića.

1981. Pod pokroviteljstvom ANUBiH-a, a u organizaciji Instituta za jezik i književnost u Sarajevu, održan znanstveni skup posvećen fra Matiji Divkoviću.

1982. Oživljen samostan u Dubravama.

1983. Franjevci pokrenuli pučki list *Svetlo riječi*. List izdaje i niz edicija.

1985. Izašla prva knjiga u izdanju *Slovoznaka* na Plehanu.

1987. Održani znanstveni skupovi na Šćitu i u Baču u povodu 300. obljetnice preseljenja franjevaca iz Rame u Sinj, odnosno iz Gradovrh (Tuzla) u Bač.

1988. U okviru manifestacije *Sarajevska zima* priređena izložba *Blago franjevačkih samostana u Bosni i Hercegovini*.

Izložba

je potom prenesena u

Zagreb. - Snimljen video-film

Stoljeća bosanskih franjevaca.

Autori scenarija: I. Lovrenović i Lj. Jandrić; režija: A. Kenović. - TV-Sarajevo snimila i emitirala film

Sedam stoljeća franjevačke kulturne sadašnjosti.

Autor scenarija: Vitomir Lukić; režija: Vedrana Mihotić.

1989. U franjevačkom samostanu u Jajcu održan znanstveni skup posvećen 100. obljetnici smrti fra Antuna Kneževića. - U Brestovskom izgrađen samostan sestara klarisa.

1991. Na Franjevačkoj teologiji održan znanstveni skup "Sedam stoljeća bosanskih franjevaca

1291-1991". [1](#)

Nakon odcjepljenja od Jugoslavije, Bosna i Hercegovina postaje neovisna država.

1992. U travnju, Bosna i Hercegovina postala je žrtva agresije jugoslavenske armije i srpskih paravojnih formacija. Posljedica toga bilo je veliko raseljavanje bosanskog pučanstva, pa tako i katolika s kojima su pastoralno radili bosanski franjevci. Ubijeno je, protjerano ili raseljeno više od polovice katolika iz njihovih kuća i njihove zemlje. Franjevačke odgojne institucije iz Bosne preseljene su u Hrvatsku (Sjemeništa i studenti teologije) i Italiju (Novicijat).

1993. Na franjevačkoj teologiji pokrenut časopis Bosna Franciscana

1995. Dejtonski mir jest, doduše, prekinuo ratne operacije ali nije donio dobre temelje za budućnost, jer je iznjedrio takozvanu „Republiku Srpsku“, državu unutar države Bosne i Hercegovine.

1996. Franjevačko sjemenište i Gimnazija vraćaju se iz Baške Vode (Hrvatska) u Visoko.

1997. Franjevačka teologija vraća se iz Samobora (Hrvatska) u obnovljenu zgradu Teologije u Sarajevo. Novicijat iz Italije vraća se u Samostan Gorica kod Livna.

1. S ovom informacijom završava „Kronologija događaja“ iz knjige *Franjevačka provincija Bosna Srebrena (Šematizam)*,

Franjevački provincialat, Sarajevo 1991, str.257-266. Informacije do kraja preuzete iz knjige: I. GAVRAN,

Fellow-travellers of Bosnian History. Seven Centuries of Bosnian Franciscans, Svjetlo riječi, Sarajevo 2001, str.196.